

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 13. Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, режим и безбедност у свим врстама саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈУ

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама (у даљем тексту: Нацрт закона) има за циљ да се, између осталог, изврши усаглашавање Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 121/12 и 18/15 – у даљем тексту: Закон) са одредбама Директиве Савета 2014/112/ЕУ о спровођењу Европског споразума о утврђивању одређених видова организације радног времена у пловидби унутрашњим водним путевима, закљученог између Европског савеза за пловидбу унутрашњим водним путевима (ЕБУ), Европске организације заповедника пловила (ЕСО) и Европске федерације радника у транспорту (ЕТФ), као и Директиве 2016/1629 Европског парламента и Савета о утврђивању техничких правила за пловила унутрашње пловидбе, измени Директиве 2009/100/ЕЗ и стављању ван снаге Директиве 2006/87/ЕЗ, као и да се уреде одређена питања која су уочена у примени и чије је решење захтевало одговарајућа законска решења.

У циљу усаглашавања са одредбама Директиве Савета 2014/112/ЕУ, чл. 1, 23, 24. и 29. Нацртом закона у потпуности се транспонују одредбе ове директиве у домаће законодавство. Наведеним члановима уређују се поједини аспекти рада и радног времена чланова посаде бродова унутрашње пловидбе, и то радно време, радни дани и дани одмора, право на одмор, сезонски рад на путничким бродовима, најдуже дозвољено радно време ноћу, годишњи одмор, безбедност и здравље на раду чланова посаде који раде ноћу или у сменама, као и право на бесплатни годишњи здравствени преглед чланова посаде. До данас су се на ове аспекте радног времена чланова посаде бродова унутрашње пловидбе сходно примењивале одредбе Закона о раду, што је стварало одређене проблеме у пракси због специфичности услова рада на бродовима у односу на рад на копну. Усаглашавањем домаћег законодавства са Директивом подићи ће се ниво заштите на раду радника, односно чланова посаде бродова унутрашње пловидбе.

У циљу усаглашавања са Директивом 2016/1629, чл. 9-21. Нацрта закона транспоноване су основне одредбе ове директиве у домаће законодавство. Наведеним члановима Нацрта закона укида се контролни преглед бродова који се задржао као врста техничког прегледа бродова само у Републици Србији. Детаљно су уређена питања обнављања важења, као и замене сведочанства о способности брода за пловидбу, те поједина процесна питања која се односе на издавање ове бродске исправе. Такође, уводи се привремено сведочанство о способности брода за пловидбу, као нова врста бродске исправе, а уређено је и питање начина признавања ових исправа које издају надлежни органи држава чланица ЕУ.

Поред усглашавања са наведеним прописима ЕУ, у примени Закона утврђена је потреба за прецизирањем значења појединих појмова. С тим у вези, Нацртом закона се дефинише појам тзв. пристана, као врсте грађевинског објекта за који се издаје грађевинска дозвола у складу са Законом о планирању и изградњи, а који до данас није био

дефинисан. Оваква правна ситуација стварала је одређене недоумице и проблеме у поступању надлежних органа, као и учесника у привреди. Последишно, Нацртом закона се уређује ово питање на начин што је извршена допуна члана 4. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама додавањем дефиниције, односно значења појма пристан. Такође, уводе се појмови бункер станице за снабдевање бродова горивом и плутајућег објекта за укрцавање и искрцавање путника и робе, како би се уредила правна ситуација која је у пракси онемогућила издавање енергетских лиценци у складу са одредбама Закона о енергетици.

Такође, у циљу уређења питања објеката који се користе за пристајање и чување чамаца, предложено је ново законско решење увођењем појма привезишта за чамце, поред појма марина који је већ уређен Законом. С тим у вези, марине, као врста пристаништа за посебне намене, биће у надлежности Агенције за управљање лукама, док се на јединице локалне самоуправе преноси надлежност за уређење питања која се односе на рад привезишта за чамце.

Коначно, у примени Закона утврђен је недостатак појединих прекршајних одредаба чије прописивање треба да омогући ефикаснију примену Закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА ЗАКОНА

У члану 1. Нацрта закона извршена је допуна члана 4. Закона додавањем нових појмова.

У чл. 2. и 3. Нацрта закона додато је у надлежност Дирекције за водне путеве управљање АtoN системом обележавања пловних путева.

У чл. 4-6. Нацрта закона уређује се материја издавања услова за пројектовање пристана, односно за постављање плутајућих објеката.

У чл. 7. и 8. отклањају се техничке грешке у тексту Закона.

Члановима 9-12. и чл. 14-17. Нацрта закона брише се контролни преглед као врста техничког прегледа брода и уводи добровољни преглед.

У члану 13. и чл. 18-21. Нацрта закона уређује се садржина техничких правила за статутарну сертификацију бродова унутрашње пловидбе, као и питања обнављања, замене и друга процесна питања везана за Сведочанство о способности брода за пловидбу.

Чланом 22. Нацрта закона извршена је допуна члана 124. Закона којим су прописане обавезе привредног друштва, односно предузетника који користи чамац без сопственог погона који није дужи од три метра, педолине, водене бицикли, даске и слична пловила, за обављање привредне делатности да поред других прописаних услова, обезбеде да свако лице које се укрцава на ова пловила обавезно има прслук за спасавање, као и да предузму друге мере у циљу безбедности тих лица одређене од стране лучких капетанија.

Чл. 23, 24. и 29. Нацрта закона додају се одредбе којима се уређују поједини аспекти рада и радног времена чланова посаде бродова унутрашње пловидбе, и то радно време, радни дани и дани одмора, право на одмор, сезонски рад на путничким бродовима, најдуже дозвољено радно време ноћу, годишњи одмор, безбедност и здравље на раду чланова посаде који раде ноћу или у сменама, као и право на бесплатни годишњи здравствени преглед чланова посаде.

Чл. 25-28. Нацрта закона уређена је материја издавања одобрења за обављање послова обуке чланова посаде у циљу стицања звања, као и могућност ангажовања приправника за стицање звања уместо појединих чланова посаде са прописаним звањима за обављање појединих послова на броду.

Чланом 30. Нацрта закона допуњен је члан 184. Закона прописивањем да AIS транспондер мора имати уверење о одобрењу типа које се издаје за AIS транспондере класе А.

Чланом 31. Нацрта закона мењају се одредбе члана 189. Закона прописивањем да се за обављање послова Сервиса за управљање бродским саобраћајем (VTS) образује VTS центар, као посебна организациона јединица у министарству.

Чланом 32. Нацрта закона допуњен је члан 207. Закона прописивањем да Агенција за управљање лукама води евиденцију о објектима лучке инфраструктуре у својини Републике Србије на којима Агенција има уписано право коришћења.

Чланом 33. Нацрта закона мења се члан 213. Закона прописивањем лучке инфраструктуре, као и приступне инфраструктуре.

Чл. 34. и 35. Нацрта закона врше се прецизирања појединих одредаба чл. 214а и 216а Закона.

Чланом 36. Нацрта закона врши се допуна члана 217. Закона прописивањем да су лучки оператери који су *ex lege* стекли право на добијање одобрења за обављање лучке делатности дужни да поднесу захтев за упис у уписник лучких оператера.

Чл. 37. и 38. Нацрта закона врше се исправке чл. 218. и 218а Закона којима се уређују обавезе Републичке дирекције за имовину Републике Србије у поступку заснивања права службености грађења.

Чланом 39. врши се исправка техничке грешке у члану 225а Закона.

Чланом 40. Нацрта закона врши се усклађивање члана 227б са одредбама Закона о планирању и изградњи.

Чланом 41. врши се допуна члана 227ј прописивањем да се на водном замљишту које је обухваћено лучким подручјем установљава право стварне службености без накнаде за изградњу луке као линијског инфраструктурног објекта у корист Агенције која се установљава уговором између Агенције и јавног водопривредног предузећа са прописаним изузетцима.

Чланом 42. врши се измена члана 237. Закона прописивањем да су марине у надлежности Агенције за управљање лукама, док су привезишта за чамце пренете у надлежност јединица локалних самоуправа.

Чланом 43. Нацрта закона извршено је терминолошко усаглашавање члана 237а Закона.

Чл. 44. и 45. Нацрта закона извршено је усаглашавање са одредбама Закона о инспекцијском надзору и Закона о општем управном поступку.

Чланом 46. Нацрта закона допуњен је члан 254. Закона прописивањем да у случају да током вршења надзора инспектор забрани пловидбу брода који вије заставу државе чланице ЕУ, док утврђени недостаци не буду отклоњени, о забрани ће обавестити надлежни орган који је издао сведочанство о способности брода за пловидбу у року од седам дана од дана доношења забране.

Чл. 47-51. Закона допуњени су чл. 266, 267, 270. и 276. Закона прописивањем нових прекршаја.

Чланом 52. Нацрта закона прописани су услови и обавезе појединих привредних друштава које морају да испуне да би стекли право на обављање лучке делатности.

Чланом 53. Нацрта закона прописано је да бродови могу најкасније до 31. децембра 2023. године да пристају изван лучког подручја ради претовара речних агрегата (шљунка и песка) и то само на локацијама на којима се налазе објекти за депоновање и сепарацију речних агрегата, које су обухваћене општим актом и планом постављања ових објеката које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, као и услови које привредна

друштва која управљају привременим депонијама шљунка и песка морају да испуне у прописаном прелазном периоду.

Чланом 54. прописују се прелазни рокови за замену образаца појединих исправа које су издате по ранијим прописима.

Чланом 55. Нацрта закона прописана је прелазна одредба којом се уређује начин признавања бродских исправа којима се утврђује способности бродова за пловидбу до закључивања Споразума између Европске уније и Републике Србије, односно административних споразума који се закључују између Управе и надлежних органа држава чланица ЕУ, као и споразума о узајамном признавању бродских исправа којима се утврђује способност бродова за пловидбу између Централне комисије за пловидбу Рајном (CCNR) и Републике Србије.

Чланом 56. Нацрта закона прописано је његово ступање на снагу.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити средства у буџету Републике Србије у циљу запошљавања 4 нова запослена који ће обављати послове оператера у оквиру VTS центра који ће се основати као посебна организациона јединица у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Указује се да VTS центар мора да пружа услуге управљања бродским саобраћајем 24 часа 7 дана у недељи, због чега је потребно запослити 4 државна службеника. Наиме, месечни фонд радних сати је 720 сати ($24 \times 30 = 720$), што се дели на 4 VTS оператера, односно службеника. Месечни фонд сати за једног службеника је око 170 сати у зависности колико је дана у месецу. Из наведеног произилази да је за нормално функционисање VTS центра потребно предвидети запошљавање најмање 4 државна службеника.

Наведена 4 запослена би била запослена током 2019. године и за њихово запошљавање је потребно обезбедити средства за исплату зарада у укупном износу (брuto II) од 4.025.397 динара на годишњем нивоу. Наиме, предметни центар чиниће 4 запослена од чега руководилац организационе јединице у звању самосталног саветника и три извршиоца у звању саветника. За самосталног саветника предлаже се утврђивање трећег платног разреда са коефицијентом 3,39, док се за саветнике предлаже утврђивање првог платног разреда са коефицијентом 2,53.

За техничко опремање VTS центар није потребно обезбедити средства обзиром да ће користити постојећу техничку опрему која се користи за потребе Речних информативних сервиса (RIS).

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), имајући у виду потребу да се у најкраћем могућем року оствари усаглашеност са прописима Европске уније, као и да се уреди питање постепене релокације привремених депонија шљунка и песка, у циљу привођења намени градског грађевинског земљишта за реализацију развојних пројеката у градовима који имају излаз на Дунав, Саву и Тису.